

Vergaderjaar 2023–2024

21 109

Uitvoering EG-Richtlijnen

AU

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN EN DE MINISTER VOOR BUITENLANDSE HANDEL EN ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

Aan de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 24 april 2024

Hierbij sturen wij u, conform de EU-informatieafspraken¹, de rapportage van EU-wetgevingsonderhandelingen voor de periode januari tot en met maart 2024 op het gebied van het Ministerie van Buitenlandse Zaken.

Deze rapportage bevat een toelichting op de stand van zaken van de EU-wetgevingsonderhandelingen op het terrein van zowel de Minister van Buitenlandse Zaken als op het terrein van de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot

De Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking,
E.N.A.J. Schreinemacher

¹ Het overzicht van deze afspraken is opgenomen in de bijlage bij de Kamerbrief afspraken EU-informatievoorziening van juli 2020, Kamerstukken 2019/20, 22 112, nr. 2898.

EU-wetgevingsonderhandelingen BZ/BHOS

Kwartaalrapportage, januari – maart 2024

Titel	Document nummers	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Verordening tot wijziging van het Meerjarig Financieel Kader (MFK) 2021–2027	COM(2023)337, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3757	In totaal heeft de Commissie 66 mld. hogere uitgaven plus 33 mld. aan leningen voor Oekraïne voorgesteld, via ophoging van de MFK-plafonds en daarnaast speciale instrumenten.	De Europese Raad heeft op 1 februari jl. overeenstemming bereikt over een tussentijdse herziening van het MFK. ¹ De relevante elementen van dit akkoord worden momenteel verwerkt in een aanpassing van de MFK-verordening en sectorale verordeningen. Deze aanpassingen liggen momenteel ter behandeling voor aan de Raad en het Europees Parlement. Na deze besluitvorming over de wijzigingsverordeningen zal de MFK-herziening zijn afgerond.
Wijziging Statuut Hof van Justitie	15936/22, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3611	Belangrijkste onderdeel is de overheveling van de bevoegdheid om kennis te nemen van prejudiciële zaken van het Hof naar het Gerecht, op een aantal specifiek afgebakende terreinen. Verder gaat het om de uitbreiding van het mechanisme voor voorafgaande toelating van hogere voorzieningen bij het Hof.	Het EU-Hof, Europees Parlement, Commissie en Raad hebben op 7 december 2023 een voorlopig akkoord gesloten over de tekst. ² De Raad heeft op 19 maart 2024 het voorlopige akkoord van 7 december 2023 tussen het Europees Parlement en de Raad bevestigd. De verordening is daarmee aangenomen en zal in werking gaan treden als ook de procedureregels van Hof en Gerecht zijn aangepast. Dat proces is nu gaande.
Herziening verordening opschortingsmechanisme voor visumvrije derde landen	COM(2023)642, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3840	Herziening ziet toe op: aanvullende gronden voor opschorting (zogenaamde triggers), aangepaste drempelwaarden, de opschortings-procedure zelf en de monitorings- en rapporteringsverplichtingen.	Op 13 maart jl. werd in Coreper een Raadspositie bereikt op het herzieningsvoorstel ³ . Vervolgens is het aan het Europees Parlement om een positie t.a.v. het voorstel in te nemen waarna er trilogon tussen de Commissie, de Raad en het parlement moeten plaatsvinden. De rapporteur vanuit het Europees Parlement heeft de lidstaten onlangs echter geïnformeerd dat het bereiken van een EP-positie voor de Europese verkiezingen niet haalbaar is gebleken. De verdere behandeling van het herzieningsvoorstel wordt daarom door het Europees Parlement tot na de verkiezingen uitgesteld.
Verordening tot oprichting van de hervormings- en groeifaciliteit voor de Westelijke Balkan	COM(2023)692, Kamerstuk 23 987, nr. 395.	In het voorstel wordt 6 mld. vrijgemaakt voor sociaaleconomische investeringen in de Westelijke Balkan. De landen kunnen aanspraak maken op dit geld door het doorvoeren van hervormingen, o.a. op het gebied van de economie en de rechtsstaat.	De intentie van het Belgisch voorzitterschap is om de verordening voor de EP-verkiezingen van juni 2024 aan te nemen. De Raad, het Europees Parlement en de Europese Commissie zijn tot een triloogakkoord gekomen. Naar verwachting zal in april stemming in de Raad plaatsvinden, nadat het Europees Parlement ook met het voorstel heeft ingestemd. Nederland zal zich van stemming onthouden omdat het instrument gedeeltelijk met gemeenschappelijke schuld wordt gefinancierd.
Herziening richtlijn consulaire bescherming niet-vertegenwoordigde EU-burgers in derde landen	COM(2023)930, BNC-fiche (2024), Kamerstuk 22 112, nr. 3877	Herziening ziet toe op het verbeteren van het recht op consulaire bescherming door niet-vertegenwoordigde EU-burgers in derde landen, d.m.v. de introductie van een uitgewerkte definitie van niet-vertegenwoordigd-zijn, geherdefinieerde samenwerkings-mechanismen en rol voor de EU-delegaties, nieuwe informatie-voorzieningseisen en een herziening van de financiële procedures.	Het Commissievoorstel is op 6 december 2023 gepubliceerd. Op 2 februari 2024 is het BNC-fiche aan de Kamers verzonden. De onderhandelingen in Raadswerkgroep Consulaire Zaken (COCON) zijn in februari 2024 van start gegaan en momenteel gaande.
Herziening Verordening Algemeen Preferentieel Stelsel (APS)	COM(2021)579, BNC-fiche (2021), Kamerstuk 22 112, nr. 3237, Kamerstuk 22 112, nr. 3593, COM(2023)426 en Kamerstuk 22 112, nr. 3755	Vanwege het uitblijven van een akkoord over de herziening van het APS, is de huidige APS verordening – als tussenoplossing – op 27 november 2023 verlengd tot 31 december 2027. Op die manier blijven de tariefpreferenties voor ontwikkelingslanden behouden.	Vooralsnog is er geen politiek akkoord bereikt in de triloogonderhandelingen over de herziening van het APS. De onderhandelingen worden naar verwachting hervat na de installatie van het nieuwe Europees Parlement.
Verordening tijdelijke handelsliberaliseringsmaatregelen Oekraïne	COM(2024)50, Kamerstuknr. 36 045, nr. 178	Het voorstel voorziet in verlenging van de tijdelijke opschorting van importheffingen op producten uit Oekraïne.	Er is op 8 april jl. akkoord bereikt in de triloog. Het Europees Parlement zal hier plenair in de week van 22 april over stemmen. Vervolgens zal de Verordening nog definitief moeten worden vastgesteld door de Raad, waarna de besluitvorming afgerond zal zijn en de Verordening in werking kan treden.

Titel	Document nummers	Korte beschrijving	Stand van Zaken
Verordening tijdelijke handelsliberaliseringsmaatregelen Moldavië	COM(2024)51, Kamerstuknr. 22 112, nr. 3903	Het voorstel voorziet in verlenging van de tijdelijke opschorting van importheffingen op producten uit Moldavië.	Het Europees Parlement (plenair) heeft in maart jl. ingestemd. De Verordening zal nog definitief moeten worden vastgesteld door de Raad, waarna de besluitvorming afgerond zal zijn en de Verordening in werking kan treden.
Richtlijn internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen (CSDDD)	COM(2022)71, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3393	Het voorstel verplicht het toepassen van gepaste zorgvuldigheid voor grote bedrijven die actief zijn op de Europese markt. Dit houdt in dat zij (potentiële) negatieve effecten op mens en milieu in hun waardeketens moeten identificeren en aanpakken en daarover verantwoording afleggen.	Coreper heeft op 15 maart jl. ingestemd met doorgeleiding van het onderhandelingsresultaat over de richtlijn van de Raad naar het Europees Parlement. De leidende EP-commissies hebben breed steun uitgesproken. Naar verwachting stemt het EP plenair op 24 april a.s. Vervolgens dient de richtlijn nog definitief te worden vastgesteld in de Raad. De Kamer is hierover separaat per brief nader geïnformeerd ⁴ .
Verordening verbod producten gemaakt met dwangarbeid (FLR)	COM(2022)453, BNC-fiche (2022), Kamerstuk 22 112, nr. 3537	Het voorstel bevat een verbod op producten gemaakt met dwangarbeid. Als de verordening in werking treedt, kunnen producten waarvan wordt vastgesteld dat deze met dwangarbeid zijn gemaakt niet meer op de EU-markt gebracht worden of worden uitgevoerd.	Op 5 maart jl. hebben de Raad, het Europees Parlement (EP) en de Europese Commissie een voorlopig politiek akkoord bereikt in de triloog over de anti-dwangarbeidverordening. Coreper heeft op 13 maart jl. ingestemd met doorgeleiding van de finale tekst naar het EP. Naar verwachting zal het EP eind april hierover stemmen. Vervolgens is het aan de Raad om de verordening definitief vast te stellen. De Kamer wordt hierover separaat per brief nader geïnformeerd.
Oekraïne-faciliteit als onderdeel van Herziening MFK 2021–2027	COM(2023)338, BNC-fiche (2023), Kamerstuk 22 112, nr. 3758.	Als onderdeel van de MFK-herziening heeft de Commissie voorgesteld om een Oekraïne-faciliteit op te richten van waaruit de EU meerjarig financiële steun aan Oekraïne kan verstrekken. In het voorstel heeft deze faciliteit een maximale omvang van 50 mld. euro, met indicatief 33 mld. aan leningen en 17 mld. aan niet-terugbetaalbare steun zoals subsidies en garanties.	Op 29 februari jl. is een formeel akkoord bereikt op de Verordening ter oprichting van de Oekraïne-faciliteit. De faciliteit is op 1 maart jl. in werking getreden.

¹ Zie verslag van de buitengewone Europese Raad van 1 februari 2024, Kamerstukken II 2023/24, 21 501-20, nr. 2018.

² Raadsdocument 16848/23.

³ Zie ook Kabinetsappreciatie Commissierapport inzake het opschortingsmechanisme voor visumvrijstelling, Kamerstukken II 2023/24, 32 317, nr. 875.

⁴ Kamerstukken II 2023–2024, 26 485, nr. 435.